

#WstaliśmyZKanapy

SPOTKANIE – LUTY 2023

TEMAT: SŁOWO BOŻE

Konspekt dla prowadzącego

Cele spotkania formacyjnego

1. Przypominamy sobie, że Biblia to księga natchniona zawierającą Objawienie Boże.
2. Uświadamiamy sobie, że Słowo Boże, które jest żywe i aktualne.
3. Odkrywamy, jak można się modlić Słowem Bożym.

Przebieg spotkania

Tu opisujemy osobie prowadzącej propozycje kolejnych punktów spotkania.

1. Modlitwa

Rozpocznijcie spotkanie od spontanicznie prowadzonej modlitwy do Ducha Świętego.

2. Zagajka

Może na początku przeprowadzilibyście **quiz biblijny**? Pod tym [linkiem](#) znajdziecie materiały do quizu biblijnego, które możecie wykorzystać. Znajdziecie tutaj zarówno gotowe slajdy z pytaniami, jak i bazę pytań, które możecie przenieść sobie do kahoota, czy tym podobnych aplikacji. Quiz można zorganizować w grupach lub indywidualnie, może uda Wam się zorganizować nagrody.

3. Przypominajka

Czy pamiętacie styczniowe spotkanie o modlitwie? Porozmawiajcie i podzielcie się tym co udało Wam się zapamiętać, albo może wprowadzić w życie?

Czy udało się coś zmienić w Twojej modlitwie?

Czy próbowałeś się modlić regularnie?

Co było trudne w tej formie modlitwy którą podejmowaliście?
Czy widzicie jakieś skutki Waszych starań?
Czy coś się zmieniło?

Wydaje się nam, że ważne byłoby skomentować krótko odpowiedzi uczestników i przypomnieć o tym, że regularna modlitwa to wyzwanie, które wymaga czasu, ale ma wartość bo sprawia, że nasza relacja z Bogiem pozostaje żywa i z czasem zmienia całe nasze życie. Po tym krótkim komentarzu możecie przejść do nowego spotkania!

4. Fragment z Pisma Świętego (J 1, 1-5. 9-14)

Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było Słowo. Ono było na początku u Boga. Wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, co się stało. W Nim było życie, a życie było światłością ludzi, a światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła. Na świecie było [Słowo], a świat stał się przez Nie, lecz świat Go nie poznał. Przyszło do swojej własności, a swoi Go nie przyjęli. Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli, dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię Jego - którzy ani z krwi, ani z żądzy ciała, ani z woli męża, ale z Boga się narodzili. A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas. I oglądaliśmy Jego chwałę, chwałę, jaką Jednorodzony otrzymuje od Ojca, pełen łaski i prawdy.

5. Konferencja

Poniżej przedstawiamy przykładowy tekst konferencji, który może posłużyć za inspirację dla prowadzącego.

1. Bóg mówi

Wiemy już, że Bóg stworzył nas z miłości i do relacji. Biblia opowiada nam historię o tym jak Bóg komunikuje się z człowiekiem, jak próbuje ratować i zbawić ludzi, którzy zgrzeszyli oraz jak posyła proroków i swoich posłańców, żeby przekazywali Jego Słowo. Na końcu Bóg posłał swojego Syna, po to aby objawić nam prawdę o Bożej miłości - opowiedzieć nam o Bogu i pokazać Jego miłość. Dlatego właśnie druga osoba Trójcy Świętej - Jezus, nazywany jest Słowem Wcielonym. Przekazuje nam prawdę o Ojcu, Synu (o sobie) i o Duchu Świętym. Biblia opowiada jak Bóg jest obecny w historii świata, ale też w historii każdego z nas z osobna. **Pismo Święte to tak naprawdę opowieść o jednej wielkiej misji ratunkowej, której celem jest zbawić człowieka i komunikować się z Nim.** Bóg chce mieć z nami relację i co więcej, chce do nas mówić, komunikować się z nami. On zaprasza nas do słuchania.

Wiemy już, że relacja z bogiem i komunikacja z Nim jest inna niż z człowiekiem. Z Bogiem komunikujemy się duchowo, na innej płaszczyźnie. Żeby na-

uczyć się słuchać tego co chce nam powiedzieć Bóg trzeba wyćwiczyć zmysł duchowy. Potrzeba praktyki i ćwiczeń, a ćwiczenie czyni mistrza! Szczególną formą dialogu i słuchania Boga jest czytanie i rozważanie Pisma Świętego. Słowo Boże jest jakby listem Boga do nas.

2. Księga natchniona

Kościół naucza że Pismo Święte jest księgą natchnioną. Co to znaczy? W skrócie, że była spisywana przez ludzi, pod natchnieniem Ducha Świętego. Wynika z tego, że **Pismo Święte ma jednego autora nadrzędnego - Boga i wielu autorów podrzędnych - ludzi pod natchnieniem Ducha**. Biblia nie jest księgą objawioną! To znaczy, że nie spadła z nieba na złotej nitce, ale przez wieki była tworzona we współpracy z łaską. Pismo Święte nie jest więc “księgą objawioną”, ale zawiera w sobie **Objawienie Boże**, czyli Prawdę o Bogu. Stary Testament prowadzi nas do tej Prawdy, którą otrzymaliśmy w pełni w Nowym Testamencie przez Jezusa. Nawet jeśli po Chrystusie różni ludzie - czasem także różni święci - mieli rozmaite objawienia (pisane przez małe “o”; tzw. objawienia prywatne; np. Matki Boskiej w Fatimie itp.), to jednak były one tylko przypomnieniem tego, co Bóg dał nam w Objawieniu (pisane przez duże “O”), czyli Biblii i nauczaniu Kościoła.

Kościół, w którym działa Duch Święty, zebrał wszystkie księgi, które były spójne pod względem treści, autentyczne historycznie i od początku przez pierwszych chrześcijan uznawane za natchnione w **Kanon biblijny**. To właśnie on tworzy nasze Pismo Święte, w którym jest zarówno Stary (46 ksiąg) jak i nowy Testament (27 ksiąg).

3. W jaki sposób usłyszeć głos Boga w Biblii?

Skoro Pismo Święte jest jakby listem Boga do nas i czytając je możemy słuchać tego co Bóg chce nam powiedzieć, to jak to usłyszeć. Jak odkryć to co Bóg mówi? Takie wsłuchiwanie się w głos Boga w Biblii to inaczej **ROZWAŻANIE SŁOWA BOŻEGO**. Najważniejsze to uświadomić sobie, że skoro to Bóg jest autorem Słowa które czytamy w Biblii, a co więcej Jezus sam jest Słowem, to znaczy, że to Słowo Boże w Piśmie Świętym jest żywe, tak jak On. Jeśli jest żywe to też aktualne. **Bóg mówi do nas w takich okolicznościach życia w jakich jesteśmy. Czasem smutni czasem radośni, starzy, czy młodzi, w zakonie czy w rodzinie, ale Bóg zawsze mówi do nas indywidualnie, a Jego Słowo zawsze pasuje do naszej sytuacji życiowej.**

Jak, w takim razie odkryć co Bóg mówi do mnie indywidualnie? Czytając tekst biblijny możemy sobie wyobrazić jakbyśmy rozcinali warstwy, albo otwierali kolejne pudełka zamknięte jedno w drugim, aż przebrniemy przez ostatnią

warstwę i dokopujemy się do ostatniego pudełka i dowiemy się co Bóg mówi do mnie. Te warstwy to sensy biblijne:

- a) Pierwsza warstwa to **SENS DOSŁOWNY**. Kiedy czytam tekst to dosłownie rozumiem to wszystko co tam się wydarzyło, dowiaduję się gdzie się wydarzyła akcja opisana w Biblii, kiedy miała miejsce, kto brał w niej udział i co zrobili lub powiedzieli bohaterowie. Przykładowo w scenie obmycia nóg w wieczniku dowiadujemy się, że “jakiś Jezus” umył “jakimś swoim uczniom” nogi, a “jakiś Piotr” tego nie chciał. Ale to wszystko. Po co mi wiedzieć co robili “jacyś ludzie” 2 tysiące lat temu? Potrzebujemy odkryć kolejną warstwę, żeby się dowiedzieć...
- b) Dalej jest **SENS DUCHOWY**. Aby go odkryć potrzebujemy zinterpretować dany fragment (**interpretacja Biblii** nazywa się fachowo “Egzegeza”). Warto wyobrazić sobie, że jesteśmy uczestnikami danej sytuacji, o której czytamy. Dobrze jest zastanowić się dlaczego Jezus powiedział, czy zrobił coś takiego, do kogo to mówił i w jakim kontekście. To trochę jak zastanawianie się, “co autor miał na myśli?” na języku polskim... (tylko, że w tym przypadku Autorem jest Bóg). Interpretacja tekstów w Biblii to próba znalezienia uniwersalnego przesłania. Musimy pamiętać, że Biblia została zredagowana 3-2 tysiące lat temu i aby zrozumieć postępowanie, słowa i motywacje tamtych ludzi, trzeba uświadomić sobie, że żyli w innej kulturze i inaczej patrzyli na świat. Dlatego biblia zawiera wiele symboli i niejednokrotnie kryje w sobie dodatkowe znaczenie. Wiemy np. że: góra jest miejscem szczególnej bliskości z Bogiem itp. W czytaniu Biblii mogą nam pomóc komentarze do czytań z dnia, które znajdziemy w Internecie:

[Niezbędnik katolika](#)

[Czytania na każdy dzień](#)

[CODZIENNY KOMENTARZ DO EWANGELII - YouTube](#)

[Ewangeliarz - YouTube](#)

[Chlebak - YouTube](#)

[Czytania mszalne](#)

Czasem wystarczy też wpisać sigła danego fragmentu w Internet i na sprawdzonych, (np.: podanych wyżej) stronach, poszukać wytłumaczenia. Wróćmy do naszego przykładu. Jeśli jeszcze raz spojrzymy na scenę obmycia nóg to zobaczymy, że przecież nogi obmywali wtedy tylko niewolnicy i słudzy. a obmycie jest znakiem oczyszczenia. Możemy dostrzec, że Jezus pokazuje nam w tym fragmencie, że z miłości

do nas staje się wręcz naszym sługą. Możemy też wywnioskować, że chce nas oczyszczać z naszego brudu - grzechu. Zrobił to na krzyżu i dzieje się to w każdej spowiedzi. No i już dostrzegliśmy więcej... ale to nie wszystko!

- c) Jest jeszcze **SENS OSOBISTY**, czyli tzw. „aktualizacja”. Skoro Bóg mówi do każdego indywidualnie, to znaczy, że w tym uniwersalnym przesłaniu każdego fragmentu, jest też wiadomość, tylko dla mnie! Potrzeba sobie to uświadomić i prosić Boga, żeby pokazał Ci, co chce tego dnia powiedzieć i co chce przekazać właśnie Tobie. Popatrz na to co przeżywasz, jakie masz pytania, wątpliwości albo pragnienia w swoim sercu. Bóg chce o tym z Tobą mówić.

Może czytając fragment o obmyciu nóg dotrze do Ciebie, że są takie przestrzenie w Twoim życiu, których się wstydzisz, jak Piotr. A Jezus chce Ci powiedzieć, że On nie brzydzi się nigdy żadnym twoim brudem. A może, ciężko ci prosić o pomoc, mimo że trochę ostatnio sobie nie radzisz? W tym fragmencie Jezus napomina Piotra, że potrzebuje pomocy aby zostać oczyszczonym. Nie poradzi sobie sam i mimo dumy musi pozwolić sobie pomóc. Każdy z nas może znaleźć tutaj coś dla siebie!

Prezentując sensy biblijne może warto skorzystać z np. pudełek włożonych jedno w drugie, opisanych odpowiednio nazwami kolejnych warstw/sensów?

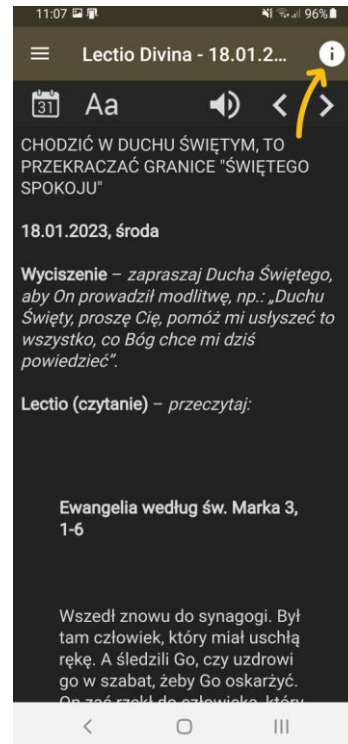
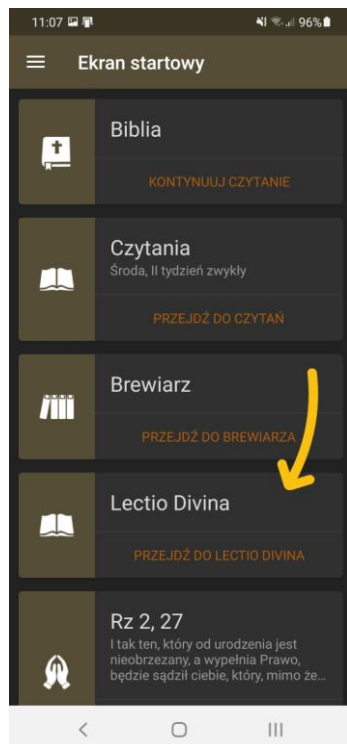
4. Jak zacząć słuchać i dialogować z Bogiem regularnie?

Aby podtrzymywać relację z Bogiem, potrzeba spotkań, dialogu i przede wszystkim słuchania i to regularnie. Słuchać i rozważać Słowo możemy zwłaszcza w liturgii (podczas Mszy Świętej) ale tak naprawdę wszędzie! Na spotkaniach w oratorium, w rodzinie, na kręgu biblijnym (taka forma modlitwy kiedy odczytujemy wspólnie fragment i dzielimy się tym co w nim odkrywam dla siebie np. siedząc w kręgu), ale też indywidualnie. Wystarczy odpalić jakiś podcast/filmik/rozważanie o wybranym fragmencie biblijnym, ściągnąć aplikację “Pismo Święte”, ale też przede wszystkim podjąć wyzwanie czytania i rozważania Pisma Świętego na swojej prywatnej modlitwie.

Takie indywidualne czytanie Pisma Świętego, w którym chce odkryć jego głębszy sens i przesłanie skierowane do mnie nazywa się “Lectio Divina”, czyli (Boże czytanie). Jak się za to zabrać?

W aplikacji Pismo Święte (<https://pismo.swiete.pl/>) cenną funkcją jest „Lectio Divina”, gdzie poza rozważaniami na każdy dzień można znaleźć dobry opis całej metody.

Warto wytłumaczyć uczestnikom jak znaleźć te treści.

- a) Dobrze jest **wyznaczyć sobie z góry jakiś czas kiedy mogą tak się samemu modlić Pismem Świętym**. Może na początek 10-15 minut w każdą niedzielę, rozważając Ewangelię i/lub czytania z danej niedzieli?
- b) Warto jest **mieć swój egzemplarz Pisma Świętego** w którym mogą coś nawet podkreślić, a może też notatnik gdzie mogą zapisywać wnioski.
- c) Dobrze jest **przygotować sobie odpowiednie miejsce i przestrzeń** żeby się skupić. zasady jak to zrobić omawialiśmy na poprzednim spotkaniu (zajrzyj do treści konferencji z zeszłego miesiąca)
- d) Kiedy już zorganizujesz co trzeba, pomódl się do Ducha Świętego o pomoc i przeczytaj uważnie wybrany tekst. Ten etap nazywa się **LECTIO (czytanie)**. Możesz czytać jakąś księgę od początku do końca (warto zacząć od Ewangelii; np. Marka), albo czytania z dnia (znajdziesz je w aplikacji i w internecie). Niektórzy modlą się też jakimś psalmem, odczytując go i rozważając jego treść.
- e) Spróbuj rozważać teraz przez chwilę ten tekst. Zastanów się co zwraca Twoją uwagę, wyobraź że jesteś w środku wydarzeń. Pomyśl jaki jest kontekst tej sytuacji. Możesz użyć komentarza. Zastanów się jakie jest przesłanie tego fragmentu i co Bóg chce powiedzieć właśnie Tobie. **Takie rozważanie nazywa się MEDIATIO.**

- f) Na koniec spróbuj pomodlić się tym co usłyszałeś i odkryłeś. **Porozmawiaj o tym z Bogiem, najlepiej własnymi słowami.** ten etap LECTIO DIVINA nazywa się **ORATIO**. Dobrze byłoby też zrobić sobie jakieś postanowienie, żeby wcielić Słowo w czyn!

6. Dyskusja

Spróbujcie podzielić się waszymi myślami i w grupie odpowiedzieć na następujące pytania. Bądźcie szczerzy!

Czy widzisz sens czytania Pisma Świętego dla swojego rozwoju?

Czy kiedyś próbowałeś czytać Pismo Święte regularnie?

Co było najtrudniejsze w czytaniu Pisma Świętego samemu?

Czy słuchasz czytań podczas Mszy Świętej?

Czy udaje Ci się zapamiętać coś z niedzielnych czytań/kazania? Jeśli nie to dlaczego i czy masz pomysł jak to zmienić?

Co będzie największym wyzwaniem w regularnym, indywidualnym czytaniu Pisma Świętego?

7. Aktywizacja

Opcjonalnie do wyboru.

1. SIGLA - konkurs

Proponujemy, żebyście zabawili się w odnajdywanie fragmentów w Biblii, np. w formie indywidualnego lub grupowego konkursu. Podzielcie się na grupy, pary lub pracujecie indywidualnie. Prowadzący dba, aby w każdej grupie było Pismo Święte lub kilka egzemplarzy (jeśli pracujecie indywidualnie, dobrze aby każdy miał papierową Biblię). Możecie wykorzystać Biblie, które przynieśliście z domu. Następnie prowadzący daje każdej grupie/osobie zestaw sigli do znalezienia. Która grupa zrobi to pierwsza, wygrywa (można poprosić grupy, aby robiły zdjęcia fragmentów, lub zapisywali ich pierwsze słowa, albo zapamiętywali sens).

Propozycje zestawów: Mt 5, 8; Dz 11, 4; Iz 51, 23; Ps 146, 9; 2 Mch 6, 30; 2 Krl 20, 2; Joz 17, 15; Sdz 9, 7; Syr 26, 4; Am 1, 1; 1 Kor 13, 10; Kol 4, 2; 2 P 3, 17; 1 J 5, 2.

Propozycje błędnych sigli, które można wmieszać między prawidłowe (zadaniem uczestników będzie rozpoznać, że dane sigla są wymyślone i odrzucić je): Zam 13, 1; Pyr 2, 1; 3 P 12, 11; Lib 9, 29; Ram 1, 5; 4 Mch 15, 1; Mar 12, 17.

2. Praca w grupach “sensy”

Podzielcie się na grupy lub pary. Każda grupa dostanie inny fragment z Pisma Świętego. **Waszym zadaniem będzie przeczytać dany fragment wspólnie,**

a następnie odkryć sens dosłowny i sens duchowy Waszego fragmentu.

Podyskutujcie i postarajcie się wypisać jak najwięcej propozycji. Potem przedstawicie efekty waszej pracy. niech to będzie ćwiczenie tego jak interpretować Biblię. Przy pracy możecie korzystać z komentarzy/rozważań, które znajdziecie w Internecie (podanych w punkcie 3. konferencji).

Propozycje fragmentów do interpretacji:

Wesele w Kanie (J 2, 1-12)

Uzdrowienie trędowatego (Mk 1, 40-45)

Młodzieniec z Nain (Łk 7, 11-17)

Rozmnożenie chleba (Mk 8, 1-9)

Nawiedzenie NMP (Łk 1, 39-56)

Faryzeusz i celnik (Łk 18, 9-14)

8. Zadanie

W domu: Super byłoby wyznaczyć sobie z góry jakiś czas modlitwę Pismem Świętym. Może na początek 5-10 albo 15 minut w każdą niedzielę, rozważając Ewangelię i/lub czytania z danej niedzieli? Sam wybierz kiedy i jak długo, ale zapraszamy Cię do podjęcia w tym miesiącu wyzwania czytania i rozważania Słowa Bożego indywidualnie!

9. Modlitwa na zakończenie

Proponujemy kilka form, wybierzcie, tą która będzie Waszym zdaniem odpowiednia dla Waszej grupy.

- a) **KRĄG BIBLIJNY** - wybierzcie fragment Biblii, który chcecie (polecamy, któryś z zaproponowanych w "Aktywizacji", a szczególnie fragment o Nawiedzeniu, który jest tematem całych ŚDM w Lizbonie). Pomódlcie się, przeczytajcie wspólnie i dajcie sobie chwilę ciszy na zastanowienie - "co Bóg mówi do Ciebie?". Potem podzielcie się pytaniami, trudnościami, wątpliwościami i tym co odkryliście, co zwróciło waszą uwagę, lub co Bóg powiedział do Was indywidualnie.
- b) **"SENSY"** - fragment, o którym dyskutowaliście podczas pracy w grupach w trakcie "aktywizacji" (jeśli uczestnicy nie wykonywali tej formy aktywizacji będzie potrzeba dokładniej wytłumaczyć im ideę - zob. Aktywizacja, pkt. 2), spróbujcie rozważyć indywidualnie, np. podczas adoracji, albo w kaplicy/kościelce. Zastanów się, co osobiście dla Ciebie jest najważniejsze w przekazie tego fragmentu i spróbuj porozmawiać o tym z Bogiem. Odpowiedz mu w swoim sercu na to co on mówi do Ciebie.

- c) **PRAWIE BREWIARZ** - a może warto pomodlić się słowami psalmu? Proponujemy abyście wybrali, któryś z psalmów (np. Ps 32; 51; 102; 130; 143) a jedno z Was wyrecytuje go na głos. Potem w ciszy zastanowić się, które słowo/zdanie Wam się najbardziej podoba, jakie jest znaczenie tego psalmu, jaki obraz Boga się tam znajduje? Potem, po chwili cichego rozważania, jeszcze raz wyrecytujcie Psalm “na głos” razem. Niech to będzie Wasza modlitwa.

SALEZJAŃSKA CENTRALA ORGANIZACYJNA ŚDM LIZBONA 2023

lizbona@donbosco.pl
lizbona.donbosco.pl

ul. Tyniecka 39
30-323 Kraków